

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 78 0 P 030770 20 Rev
Banjaluka, 20.7.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u Banjaluci, u vijeću sastavljenom od sudija: Violande Šubarić, kao predsjednika vijeća, Biljane Tomić i Gorjane Popadić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice D.Č., rođena S., iz C., opština P., koju zastupa punomoćnik R.B., advokat iz P., protiv tužene J.Č. iz C., opština P., koju zastupa punomoćnik V.Lj., advokat iz P., radi utvrđivanja prava svojine, vrijednost predmeta spora: 31.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužene, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj: 78 0 P 030770 20 Gž od 18.5.2020. godine, na sjednici održanoj dana 20.7.2021. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda u Prnjavoru broj: 78 0 P 030770 19 P od 12.12.2019. godine, utvrđeno je da 1/1 dijela nekretnina, upisanih u zk.ul. br. 114 i 129 k.o. C. odnosno p.l. br.11 k.o. C. u površini od 30.112 m² kao i izgrađeni objekti koji se nalaze na ovim nekretninama i to: kuća prizemnica dimenzija 9,15 x 8,60 m, zidana štala dimenzija 1,05 x 5,00 m sa drvenom garažom dimenzija 10,05 x 5,00 m, drvena šupa dimenzija 5,00 x 3,40 m, drveni ambar dimenzija 5,00 x 3,60 m, zidani svinjac dimenzija 6,00 x 2,25 m, sušana za meso dimenzija 2,30 x 1,80 m i drvena staja za ovce dimenzija 6,90 x 4,00 m, predstavljaju zajednički stečenu imovinu u braku tužiteljice i pokojnog M.Č. i da tužiteljici, po tom osnovu, pripada pravo svojine i posjeda sa 1/2 dijela na navedenim nekretninama i objektima, što je tužena dužna priznati i trpjeti da se tužiteljica na osnovu presude u zemljišnim knjigama i katastru uknjiži kao suvlasnica i suposjednica sa 1/2 dijela, te je obavezana tužena da tužiteljici nadoknadi troškove postupka u iznosu od 4.120,00 KM.

Presudom Okružnog suda u Banjaluci broj: 78 0 P 030770 20 Gž od 18.5.2020. godine, žalba tužene je odbijena i prvostepena potvrđena, te je odbijen zahtjev tužene za naknadu troškova sastava žalbe, u iznosu od 1.500,00 KM.

Blagovremenom revizijom tužena pobija drugostepenu odluku zbog pogrešne primjene materijalnog prava, uz prijedlog da se revizija usvoji i obje nižestepene presude ukinu, te donese presuda kojom će se odbiti tužbeni zahtjev i obavezati tužiteljica da tuženoj naknadi troškove parničnog postupka.

Tužiteljica nije odgovorila na reviziju.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužiteljice da se utvrdi da je na osnovu zajedničkog sticanja u braku sa pokojnim M.Č. suvlasnik i suposjednik sa 1/2 dijela na nekretninama, bliže identifikovanim po zemljišnoknjižnim i katastarskim podacima u izreci prvostepene presude, slijedom čega da tužena trpi da se to njeno pravo upiše u odgovarajuće javne evidencije i da joj naknadi troškove postupka.

Tokom postupka pokazalo se nespornim, da je pokojni M.Č. (bračni supružnik tužiteljice, a svekar tužene) bio posjednik i vlasnik predmetnih nekretnina; da je rješenjem o nasljeđivanju Osnovnog suda u Prnjavoru broj: 78 0 O 002046 07 O od 24.7.2008. godine, na njegovoj zaostavštini (pa tako i spornim nekretninama) proglašen zakonski nasljednik P.Č., sin ostavioca, sa 1/1, s obzirom da su se zakonske nasljednice: D.Č. (tužiteljica), S.M. i Z.G. prihvatile svojih zakonskih nasljednih dijelova i istovremeno ih ustupile sinu i bratu P.Č., koji se prihvatio svog zakonskog dijela nasljeđa i nasljednih dijelova ustupljenih od strane majke i sestara; da je rješenjem o nasljeđivanju broj: 78 0 O 028151 18 O od 14.9.2018. godine, koje je donio notar V.V. iz P., kao povjerenik Osnovnog suda u Prnjavoru, na zaostavštini iza umrlog P.Č. oglašena zakonska nasljednica J.Č. (tužena), supruga ostavioca, sa 1/1, jer su se ostali zakonski nasljednici (sinovi ostavioca) odrekli svojih nasljednih dijelova i dali saglasnost da sve pripadne majci (tuženoj); da je nakon toga tužiteljica, tužbom od 11.4.2019. godine, pokrenula ovu parnicu.

Budući da među strankama nije bilo sporno da je predmetna imovina stečena zajedničkim radom tužiteljice i njenog pokojnog supružnika M.Č., tokom trajanja bračne zajednice u periodu od 1958. do 2006. godine, nalazeći da je tužiteljica u ostavinskom postupku raspolagala nasljednim dijelom koji joj je pripao kao zakonskoj nasljednici prvog nasljednog reda iza umrlog supruga, te da je u ovoj parnici istakla stvarnopravni a ne nasljednopravni zahtjev, nižestepeni sudovi su udovoljili njenom zahtjevu, pozivom na odredbu člana 270. stav 5. i 272. stav 1. Porodičnog zakona („Službeni glasnik RS“ br. 54/02, 41/08 i 63/14), člana 157 stav 2. Zakona o nasljeđivanju („Službeni glasnik RS“ br. 01/09, 55/09, 91/16 i 82/19) i člana 137. Zakona o vanparničnom postupku („Službeni glasnik RS“ br. 36/09 i 91/16 – u daljem tekstu ZVP).

Odluke nižestepenih sudova su pravilne i zakonite.

Revizija tužene se svodi na tvrdnju, koju temelji na sadržaju odredbi člana 137. ZVP, da pravosnažno rješenje o nasljeđivanju vezuje učesnike ostavinskog postupka, te da se pravni odnos koji je raspravljen pravosnažnom sudskom odlukom (rješenjem o nasljeđivanju) ne može mijenjati u parničnom postupku podnošenjem tužbe da zaostavštinu, koja je utvrđena rješenjem o nasljeđivanju, ne čini imovina, koja je predmet ove parnice, pri čemu se, u prilog takve tvrdnje, poziva i na presudu Okružnog suda u Banjaluci broj: 78 0 P 006185 12 Gž od 03.12.2012. godine, koja je zasnovana na drugačijoj činjeničnoj i pravnoj situaciji, pa je neuporediva sa ovom pravnom stvari.

Tačno je da je odredbom člana 137. ZVP propisano da pravosnažno rješenje o nasljeđivanju ili legatu vezuje učesnike koji su učestvovali u postupku raspravljanja zaostavštine, ukoliko im nije priznato pravo da svoj zahtjev ostvaruju u parnici. Istu odredbu (u članu 138.) je sadržavao i raniji Zakon o vanparničnom postupku („Službeni list SR BiH, br. 10/89), koji je bio u primjeni u vrijeme vođenja ostavinskog postupka iza pokojnog M.Č.

Međutim, svaki učesnik u ostavinskom postupku može i poslije pravosnažnosti rješenja o nasljeđivanju tužbom tražiti stvar koja je bila predmet zaostavštine, ako se tužbeni zahtjev zasniva

na pravu svojine ili nekom drugom pravnom osnovu, nezavisno od prava na nasljeđe ili legat. Rješenje o nasljeđivanju vezuje stranke samo u pogledu prava na nasljeđe, a ne i u pogledu imovinskopravnog zahtjeva nekog od učesnika ostavinskog postupka, koji je ovlašten, ukoliko smatra da ima svojinsko pravo na nekoj od stvari (ili dijelu stvari) koja je predmet zaostavštine, da traži priznanje tog prava, bez obzira na izjavu koju je dao u ostavinskom postupku u svojstvu nasljednika.

Dakle, bračni supružnik ostavioca je ovlašten (kako ispravno zaključuju i obrazlažu svoj stav i nižestepeni sudovi) da i nakon pravosnažno završenog ostavinskog postupka, u kome je učestvovao i nije postavio zahtjev za izdvajanje imovine po osnovu bračne tekovine iz zaostavštine, traži priznanje prava vlasništva na cijeloj ili dijelu zaostavštine po osnovu sticanja u bračnoj zajednici. Ovo pravo je stvarnopravne prirode i ono ne zastarjeva.

Pravosnažno ostavinsko rješenje, naime, obavezuje nasljednike u ostavinskom postupku, u smislu naprijed citirane odredbe ZVP, samo u odnosu na nasljednopravne, a ne i u odnosu na stvarnopravne zahtjeve prema zaostavštini. Drugačije rečeno, izjava bračnog supružnika ostavioca, kojom se prihvata nasljednog dijela i ustupa ga drugom nasljedniku, punovažna je u odnosu na dio imovine koji predstavlja zaostavštinu ostavioca, ali takva izjava ne proizvodi pravno dejstvo u odnosu na imovinu bračnog supružnika ostavioca koja je stečena u toku braka, jer ta imovina ne čini zaostavštinu ostavioca.

Kako navodi revidenta, iz naprijed iznesenih razloga, nisu mogli ishoditi drugačiju odluku, odlučeno je kao u izreci, temeljem odredbe člana 248. Zakona o parničnom postupku („Sl. gl. RS“ br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13).

Predsjednik vijeća
Violanda Šubarić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić